

Tekniska nämnden

Förslag till ny avfallstaxa för Danderyds kommun

Ärende

Tekniska nämnden gav 2017-01-25, i uppdrag åt tekniska kontoret att utarbeta förslag till avfallstaxa, som säkerställer att avfallsverksamhetens på sikt har en budget i balans och som är fortsatt miljöstyrande. 2017-04-05 beslutade nämnden om ett inriktningsbeslut gällande hur avfallstaxan skulle utformas. Inriktningsbeslutet har legat som grund för vidare arbete och ett förslag till ny avfallstaxa har nu tagits fram.

Den nya avfallstaxan föreslås träda i kraft från och med 1 februari 2019. Förslaget innebär en starkare miljöstyrning och motiverar i större grad till utsortering av matavfall samt längre hämtningsintervall för avfallshämtning. Även de tilläggstjänster som ingår i avfallstaxan har setts över och flertalet avgifter har höjts för ökad kostnadstäckning.

Förslaget till avfallstaxa är överfinansierat med 1,5 mnkr per år. Detta beror på ett tidigare ackumulerat negativt resultat i avfallsfonden. Då avfallstaxan föreslås träda i kraft från och med den 1 februari uteblir den ökade intäkten under första månaden och det årliga resultatet för 2019 väntas bli 1,0 mnkr. Med ett positivt resultat om 1,5 mnkr kommande år prognostiseras avfallsfonden att åter vara i balans år 2021.

Det framtagna taxeförslaget bygger på en uppskattning gällande antalet abonnenter som väljer att sortera ut matavfall. Matavfallsinsamling innebär både ökade kostnader och minskade taxeintäkter vilket medför att om fler väljer att sortera ut matavfall kommer prognostiserat resultat förändras. Vid en högre anslutningsgrad än beräknat riskerar det positiva ekonomiska resultatet utebli vilket påverkar fonden negativt.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. Godkänna tekniska kontorets förslag till avfallstaxa för Danderyds kommun,
2. Överlämna förslaget till avfallstaxa för Danderyds kommun till kommunfullmäktige för fastställande per den 1 februari 2019,
3. Föreslå kommunfullmäktige att, per den 1 februari 2019, upphäva nuvarande avfallstaxa för Danderyds kommun som kommunfullmäktige antog 2014-11-24.

Bakgrund

Danderyds kommun har en underfinansierad budget och ett underskott i avfallsfonden. Tekniska kontoret har av Tekniska nämnden fått i uppdrag att med hjälp av taxan återbetala skulden till fonden. Som ett led i detta har taxan höjts under 2017 och 2018 med 7% på alla avgifter i taxan.

Fondens ingående balans 2018 är -3,1 mnkr. Det prognostiserade resultatet för året är -0,8 mnkr vilket gör att underskottet i fonden kommer öka ytterligare under året. För att möjliggöra ett positivt resultat för kommande år och på sikt återbetala skulden till fonden krävs ökade intäkter.

Tekniska kontorets utredning

För att säkerställa ökade intäkter och öka miljöstyrningen bedömer tekniska kontoret att en differentierad taxehöjning är nödvändig. Ett nytt förslag till avfallstaxa har därför arbetats fram. Det nya taxeförslaget är mer miljöstyrande och premierar därför utsortering av matavfall i större grad än tidigare, men även längre intervall för avfallshämtning. De tilläggstjänster som ingår i avfallstaxan har justerats beroende på grad av subventionering och behov av kostnadstäckning. Förslag till nya avgifter finns i bilaga 1.

Fondens utveckling med den nya avfallstaxan

För att återbetala skulden till fonden är den nya avfallstaxan från överfinansierad med 1,5 mnkr. Under 2019 kommer avfallstaxan vara aktiv 11 av årets 12 månader varför det årliga resultatet väntas bli 1 mnkr. Avfallsfondens utgående balans 2019 väntas därmed vara negativt med -2,8 mnkr och med ett fortsatt årligt resultat om 1,5 mnkr väntas fonden vara åter i balans med 1,0 mnkr år 2021. Fondens utveckling visas i tabell 1.

Tabell 1.

	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
Summa intäkter	26,9	31,3	31,8	31,8
Summa kostnader	- 27,6	- 30,3	- 30,3	- 30,3
Resultat	- 0,7	1,0	1,5	1,5
Avfallsfonden	- 3,9	- 2,8	- 1,3	0,2

Ekonomisk osäkerhet

Det nya taxeförslaget bygger på ett antagande om att anslutningsgraden till matavfallinsamlingen ökar från 47% till 54%. Om fler abonnenter väljer att sortera ut matavfall kommer resultatet att minska och vice versa. Nedan följer en tabell som visar hur anslutningsgraden påverkar avfallsverksamhetens ekonomiska resultat.

Tabell 2.

Antagande	Enfamiljshu s	Flerfamiljshu s	Verksamhete r	Årligt resultat
Förslaget	15%	15%	10%	+ 1,5 mnkr
Fler byter	25%	25%	20%	+ 0,3 mnkr
Färre byter	10%	10%	5%	+ 2,1 mnkr

Med anledning av den stora osäkerheten kring anslutningsgraden är kontinuerlig uppföljning nödvändig.

Den nya avfallstaxan

Den nya avfallstaxan är i sin konstruktion oförändrad med fortsatt fast- och viktavgift för den ordinarie sophämtningen samt tilläggstjänster som är valfria att nyttja. Viktavgiften föreslås sänkas vilket kräver en höjning av den fasta avgiften,

Ökad miljöstyrning i fast- och rörliga avgifter

Det nya taxeförslaget ökar differentieringen i den fasta och rörliga avgiften mellan abonnemang sorterat restavfall och osorterat restavfall samt mellan olika hämtintervall. Graden av variation beror på abonnemang, hämtintervall samt storlek på kärl.

Förändringar i förslag till ny avfallstaxa

Ett urval av förändringarna i den nya taxan presenteras:

Ny benämning

Det tidigare begreppet kärl- och säckavfall ersätts i avfallstaxan med benämningen mat- och restavfall. Fraktionen definieras även som sorterat och osorterat restavfall beroende på om matavfall sorteras ut eller ej.

Månadshämtning

Avgiften för hämtning av restavfall 13 gånger om året sänks.

Abonnemanget kan beviljas efter dispens från tekniska kontoret. Kriterium för dispensen är att matavfall sorteras ut i kärl eller hemkompost.

Matavfallskärlet hämtas 26 gånger om året och abonnemanget kan endast väljas vid kärlstorlek 140 eller 190 liter.

Exempel: Den fasta avgiften för hämtningen sänks för abonnemang restavfall och matavfall från 745 kr till 570 kr och för abonnemang restavfall och hemkompost från 745 kr till 660 kr.

Hemkompostering

Subventioneringen för hemkompost sänks. Eftersom miljövinsten av central behandling av matavfall generellt är högre än för hemkompostering har den nya taxan justerat för att jämna ut skillnaden mellan matavfallsinsamling och hemkompostering. Det innebär att den fasta avgiften för hemkompostering är något högre än för matavfallsinsamling. Abonnent med hemkompost kan även inneha kärl för matavfall.

Sopsug

Avgiften för sopsug tas ut per lägenhet samt viktavgift och är idag lägre jämfört med andra flerfamiljslösningar. Sopsugsavgiften föreslås därför att höjas och är därmed jämförlig med övriga flerbostadshus.

Exempel: Avgiften för fast avgift vid abonnemang restavfall och matavfall höjs från 91,59 kr till 270 kr per lägenhet.

Tranholmen

För boende på Tranholmen tas hämtningsintervall 39 gånger per år bort då hämtintervallet inte är att likställa med 52 gånger per år och därför ej tillämbart på ön. Abonnenter med intervallet blir kontaktade för val av nytt hämtintervall.

Kärl

Kärl 120 liter har fasats ut och 330 liter kommer att fasas ut. Kärl 330 liter likställs med kärl 370 liter i avfallstaxan.

Förbetald säck

Tjänsten förbetald säck tas bort på grund av bristande efterfrågan. Extra säck vid budning och vid ordinarie hämtning är ännu möjlig.

Bottentömmande behållare

Avgiften för bottentömmande behållare likställs oavsett storlek med variation baserat på hämtintervall. Samma avgift gäller för både

flerbostadshus och verksamheter.

Förpackat matavfall

Förpackat matavfall, som idag hämtas hos två livsmedelsbutiker, föreslås få samma viktavgift som övrigt matavfall, 1 kr/kg. Eftersom det har sämre kvalitet än sorterat matavfall är istället den fasta avgiften för detta abonnemanget dyrare än övriga abonnemang för insamling av mat från verksamheter, gröna linjen.

Hämtning av förpackat matavfall på pall tas bort på grund av bristande efterfrågan.

Matavfall till tank

Avgiften för tömning av matavfall från tank sänks och större tankar premieras i det nya förslaget.

Gångavståndstillägg

Avgiften för gångavståndstillägg höjs.

Exempel: Avgiften för gångavståndstillägg intervall 11–20 meter, hämtning 52 gånger om året höjs från 595 kr till 770 kr.

Grovavfall

Avgiften för hämtning av grovavfall har höjts för att bli mer självfinansierande.

Exempel: Hämtningsavgiften för budad hämtning av grovavfall höjs från 166 kr till 250 kr och kostnaden per kbm sänks från 155 till 100 kr. De nya priserna motsvarar i princip entreprenörskostnaden.

Trädgårdsavfall

Hämtning av trädgårdsavfall i kärl blir möjligt för flerbostadshus att abonnera på. Avgiften har höjts för att bli mer självfinansierande.

Exempel: Kostnaden för säsongsabonnemang för trädgårdsavfall, hämtning 17 ggr per år, höjs från 1052 kr till 1370 kr.

Returpapper

Abonnemang returpapper är en tilläggstjänst som inte ingår i det kommunala insamlingsansvaret. Tjänsten ska vara minst självfinansierad och kan gå med vinst. Tjänsten höjs med ca 50%.

Exempel: Avgiften för returpappersabonnemang, hämtning 12 gånger per år, höjs från 258 kr till 390 kr.

Returkassen

Avgiften för dörrhämtning av farligt avfall har helt tagits bort för att uppmuntra till att använda tjänsten och minska mängden farligt avfall som slängs i restavfallet.

Elavfall

Subventionering av elavfall för flerbostadshus med grovavfallsinsamling tas bort. Dock subventioneras insamling av elavfall som enskild tjänst i taxan och tjänsten är inte självfinansierad. Kostnaden för insamling av elavfall är i princip oförändrad.

Felsorteringsavgifter

Felsorteringsavgifter föreslås att införas för; grovavfall, elavfall, trädgårdsavfall och returpapper. Felsorteringsavgiften för matavfall föreslås att höjas. Avgiften syftar till att öka kvalitén på det insamlade avfallet. Felsorteringsavgift kan även tas ut vid otillräckligt emballerat löst avfall samt otillräckligt emballerat stickande och skärande avfall.

Exempel: Felsorteringsavgift för matavfall höjs från 57,25 kr till 300 kr. Felsorteringsavgift för felsorterat returpapper föreslås bli 300 kr och för felsorterat grovavfall i container 1000 kr.

Vid felsortering

Vid återkommande felsortering kan Tekniska nämnden besluta att om att abonnemang ska ändras. Om detta sker kan abonnenten inte teckna nytt abonnemang inom sex månader. Denna regel finns sedan tidigare när matavfallsskär inte nyttjas trots valt abonnemang.

Tömning av fettavskiljare

Fettslam från fettavskiljare är ett hushållsavfall som ingår i det kommunala insamlingsansvaret. Kommunen har tidigare inte insamlat avfallet men har under 2018 upphandlat en insamlingsentreprenad för fettavskiljarslam. De nya tjänsterna har nu inkluderats i den nya taxan. Avgifterna är till stor del kostnadsstyrda, d.v.s. grundar sig de kostnader som entreprenören angett, med ett visst administrativt påslag. I prissättningen har även hänsyn tagits till kostnaden för slamtömning. I förslaget till den nya taxan har det antagits att 60 % av de verksamheter som har fettavskiljare ansluter sig till insamlingen under det första året. Införandet av avfallstaxa för insamling av fett från fettavskiljare är nödvändigt för att möjliggöra entreprenaden.

Jämförelseavgift per abonnemang

För att kunna jämföra olika typer av abonnemang i nya taxeförslaget har tekniska kontoret studerat ett antal typabonnemang som förekommer i kommunen. Avgiftsexemplen består av den totala avgiften av fast- och viktavgift. Viktavgiften baseras på insamlingsstatistik för respektive abonnemangsform och hämtningsintervall och kan därmed variera från abonnent till abonnent.

Exempelfamilj 1

Familjen 1 bor i ett enfamiljshus och sorterar inte matavfall. De har idag ett 190 liters kärl för restavfall som hämtas en gång i veckan (52 ggr/år).

Exempelfamilj 1.			
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>		
Dagens taxa, osorterat, hämtning 52 ggr/år	Vill ej sortera matavfall, hämtning 52 ggr/år	Vill sortera matavfall, hämtning 52 ggr/år	Vill sortera matavfall, hämtning 26 ggr/år
3 052 kr	4 430 kr	2 860 kr	1 460 kr
Skillnad i avgift	+ 1378 kr/år	-192 kr/år	-1592 kr/år

Exempelfamilj 2

Familj 2 bor i ett enfamiljshus och komposterar sitt matavfall. De har ett 190 liters kärl som hämtas varannan vecka (26 ggr/år).

Exempelfamilj 2.			
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>		
Dagens taxa, hämtning 26 ggr/år	Fortsätter hemkompostera, hämtning 26 ggr/år	Vill sortera matavfall, hämtning 26 ggr/år	Fortsätter hemkompostera, byter till 12 ggr/år
1122 kr	1490 kr	1460 kr	900 kr
Skillnad i avgift	+ 368 kr/år	+ 338 kr/år	-222 kr/år

Josefin Pucher

Exempelfamilj 3

Familj 3 sorterar matavfall. De har ett 190 liters kärl för restavfall samt ett 140 liters kärl för matavfall som hämtas varannan vecka (26 ggr/år).

Exempelfamilj 3.			
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>		
Dagens taxa, hämtning 26 ggr/år	Fortsätter sortera matavfall, hämtning 26 ggr/år	Fortsätter sortera, byter till veckohämtning	Fortsätter sortera matavfall, byter till hämtning 12 ggr/år
1392 kr	1460 kr	2860 kr	930 kr
Skillnad i avgift	+68 kr/år	+1468 kr/år	-462 kr/år

Exempelfamilj 4

Familj 4 bor på Tranholmen och sorterar inte matavfall. Familjen har hämtning av 210 liters säck en gång i veckan. Familjens rörliga avgift ingår i grundavgiften för säckabonnemanget.

Exempelfamilj 4.			
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>		
Dagens taxa, hämtning 52 ggr/år	Sorterar ej matavfall, hämtning 52 ggr/år	Sorterar matavfall, hämtning 52 ggr/år	Sorterar matavfall, hämtning 26 ggr/år
2393 kr	3040 kr	2370 kr	1730 kr
Skillnad i avgift	+ 647 kr/år	-23 kr/år	-633 kr/år

Exempelförening BRF Stor

Brf Stor har 222 hushåll och sorterar matavfall. De har 11 st. 660 kärl och 7 stycken matavfallskärl 140 liter och hämtning 156 ggr/år.

Exempelförening BRF Stor.		
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>	
Dagens taxa, hämtning 156 ggr/år	Väljer att fortsätta sortera ut matavfall	Väljer att sluta sortera ut matavfall
204 113 kr	235 047 kr, (1059 kr/hushåll)	335 454 kr, (1511 kr/hushåll)
Skillnad i avgift	+ 30 934 kr/år	+ 94 467 kr/år

Exempelverksamhet Förskola liten

Förskola liten har 33 stycken förskolebarn. Verksamheten sorterar ut matavfall. Det finns ett 660 liters kärl och 1 matavfallskärl på förskolan som hämtas 52 ggr/år.

Exempelverksamhet Förskola liten.		
<i>Dagens taxa</i>	<i>Nytt taxeförslag</i>	
Hämtning 52 ggr/år	Fortsätter att sortera matavfall	Slutar sortera matavfall
13 188 kr	13 120 kr	19 748 kr
Skillnad i avgift	-68 kr/år	+ 6682 kr/år

Tekniska kontorets yttrande

Tekniska kontoret anser att taxan är nödvändig för att fullfölja uppdraget från tekniska nämnden om ökad miljöstyrning samt att på sikt få avfallsverksamhetens budget i balans. Införandet av avfallstaxa för insamling av fett från fettavskiljare är nödvändigt för att möjliggöra entreprenaden.

Anna Tengelin Skoog
Teknisk Direktör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Taxedokument "Förslag till avfallstaxa för Danderyds kommun".
Bilaga 2. Taxedokument "Nuvarande avfallstaxa antagen 2014-11-24, reviderad senast 2018-01-01".

Expedieras
Kommunstyrelsen